

Lag om försäkringsmedicinska utredningar

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om försäkringsmedicinska utredningar. Syftet med lagen är att skapa en sammanhållen lagstiftning om försäkringsmedicinska utredningar och att stärka de försäkrades integritet och säkerhet när försäkringsmedicinska utredningar utförs.

Utskottet föreslår också att riksdagen antar regeringens förslag till följdändringar i socialförsäkringsbalken, patientskadelagen (1996:799), patientdatalagen (2008:355) och patientsäkerhetslagen (2010:659).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns en reservation (SD).

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:224 Lag om försäkringsmedicinska utredningar.

Tre yrkanden i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Försäkringsmedicinska utredningar	5
Reservation	9
Utvärdering och resurser, punkt 3 (SD).....	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	10
Propositionen	10
Följdmotionen	10
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Kostnader för läkarundersökning m.m.**

Riksdagen godtar det utskottet anför om regeringens förslag till ändring i socialförsäkringsbalken i de delar det avser 110 kap. 22 och 30 §§.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:224 punkt 2.1 i denna del.

2. **Lagförslagen i övrigt**

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om försäkringsmedicinska utredningar med den ändringen att en ingress ska införas med lydelse "Härigenom föreskrivs följande",

2. lag om ändring i socialförsäkringsbalken i de delar som inte omfattas av utskottets förslag ovan,

3. lag om ändring i patientskadelagen (1996:799),

4. lag om ändring i patientdatalagen (2008:355),

5. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:224 punkterna 1, 2.1 i denna del och 3–5.

3. **Utvärdering och resurser**

Riksdagen avslår motion

2017/18:4140 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 1–3.

Reservation (SD)

Stockholm den 24 maj 2018

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Johan Forssell (M), Carina Ohlsson (S), Mikael Cederbratt (M), Phia Andersson (S), Jennie Åfeldt (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Solveig Zander (C), Rickard Persson (MP), Tina Ghasemi (M), Kerstin Nilsson (S), Emma Carlsson Löfdahl (L), Rossana Dinamarca (V), Aron Modig (KD), Teresa Carvalho (S), Marie Olsson (S) och Julia Kronlid (SD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2017/18:224 Lag om försäkringsmedicinska utredningar och en motion som har väckts med anledning av propositionen. Propositionen innehåller regeringens överväganden och förslag med anledning av betänkandet För kvalitet – Med gemensamt ansvar (SOU 2015:17), promemorian Ansvar för de försäkringsmedicinska utredningarna (Ds 2016:41) och promemorian Personuppgiftsbehandling m.m. i samband med försäkringsmedicinska utredningar (Ds 2016:41). Lagrådet har granskat lagförslagen. Regeringen har i allt väsentligt följt Lagrådets synpunkter och har därutöver gjort vissa språkliga och redaktionella ändringar.

Den formella behandlingen av propositionens förslag till upphävande av 110 kap. 22 § socialförsäkringsbalken (SFB) och ändring i 110 kap. 30 § SFB kommer att äga rum inom ramen för utskottets beredning av proposition 2017/18:190 Reformerat stöd till personer med funktionsnedsättning. Paragrafen är föremål för ändringsförslag också i den propositionen. Överlämnandet har gjorts för att uppnå en lagteknisk samordning av förslagen.

En förteckning över behandlade förslag finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Försäkringsmedicinska utredningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om försäkringsmedicinska utredningar med viss redaktionell ändring. Riksdagen antar även förslagen till följdändringar i socialförsäkringsbalken, patientskadelagen, patientdatalagen och patientsäkerhetslagen. Riksdagen godtar det utskottet anför om regeringens förslag till ändring i socialförsäkringsbalken i de delar som avser 110 kap. 22 och 30 §§ samt viss redaktionell ändring. Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om utvärdering och ökade resurser.

Jämför reservationen (SD).

Propositionen

Behov av en lagstiftning

I dag utförs försäkringsmedicinska utredningar på begäran av Försäkringskassan inom ramen för tidsbegränsade överenskommelser mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). För att skapa en sammanhållen lagstiftning om försäkringsmedicinska utredningar och stärka skyddet för de försäkrade som ska genomgå en försäkringsmedicinsk utredning föreslår regeringen att det ska införas en lag om försäkringsmedicinska utredningar.

Förslaget till lag innehåller bestämmelser om att landstingen ska tillhandahålla försäkringsmedicinska utredningar på begäran av Försäkringskassan. Vad som sägs om ett landsting ska även gälla en kommun som inte ingår i ett landsting. Regeringens bedömning är att förslaget till lag utgör ett proportionellt ingrepp i den kommunala självstyrelsen.

Regeringen föreslår även att det ska införas en bestämmelse som tydliggör att försäkringsmedicinska utredningar inte ska utgöra hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Regeringen bedömer att hälso- och sjukvårdslagen inte är anpassad för att reglera försäkringsmedicinska utredningar i alla avseenden.

När försäkringsmedicinska utredningar utförs ska patientskadelagen, patientdatalagen och patientsäkerhetslagen, vara tillämpliga enligt förslaget.

Försäkringsmedicinska utredningar ska enligt förslaget utföras av legitimerad läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal hos en vårdgivare. Iakttagelser och bedömningar av den försäkrades funktions- och aktivitetsförmåga ska sammanställas i ett skriftligt utlåtande och skickas till Försäkringskassan.

Vidare föreslås att ett landsting ska få sluta avtal med ett annat landsting eller någon annan om att i egenskap av vårdgivare utföra de uppgifter som landstinget ansvarar för enligt den föreslagna lagen. I ett sådant avtal ska anges de villkor som gäller för överlämnandet och utförandet av uppgifterna. Ett landsting ska även få utföra sådana uppgifter som ett annat landsting ansvarar för enligt den föreslagna lagen.

Ett landsting föreslås ha rätt till ersättning från staten för kostnader som avser utförda försäkringsmedicinska utredningar.

Kompletterande regler om försäkringsmedicinska utredningar, kompetenskrav för personalen m.m. ska enligt förslaget meddelas i föreskrifter. Den närmare regleringen av ersättning för landstingets kostnader föreslår regeringen ska meddelas med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Regeringen föreslår även vissa följdändringar i socialförsäkringsbalken, patientdatalagen, patientskadelagen och patientsäkerhetslagen. Bland annat görs en följdändring i 110 kap. 30 § SFB med anledning av att bestämmelsen om försäkringsmedicinska utredningar i 110 kap. 22 § SFB föreslås upphävas. Den aktuella bestämmelsen är en kvarleva från den tid då det inom socialförsäkringsadministrationen fanns egna sjukhus som bl.a. hade till uppgift att bidra med medicinskt underlag inför bedömning av och beslut om motsvarigheten till dagens sjuk- eller aktivitetsersättning. Dessa sjukhus är numera avvecklade och det finns inte längre skäl att ha en bestämmelse som möjliggör sådana villkor.

Lagen och övriga lagändringar som görs med anledning av den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Regeringen har för avsikt att, en tid efter att lagen har varit i kraft, utvärdera verksamheten och dess effekter.

Motionen

I kommittémotion 2017/18:4140 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör utvärdera lagen efter 24 månader och vid behov revidera den om det uppstår negativa effekter eller eventuella undanträngningseffekter för hälso- och sjukvården. Motionärerna anser att utvärderingen bör tidsbestämmas samt omfatta undanträngningseffekter och konsekvenser, som t.ex. förlängda väntetider för patienter inom hälso- och sjukvården. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör motverka undanträngningseffekter genom att stärka landstingens ekonomiska förutsättningar att utföra försäkringsmedicinska utredningar. Motionärerna anser att den ersättning som utlovats inte är tillräcklig. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda om de försäkringsmedicinska utredningarna ska anses som hälso- och sjukvård. Enligt motionärerna rör det samma utredning som de om diagnos, funktionstillstånd, aktivitetsbegränsningar m.m., och bedömningar bör därför göras med samma medvetenhet, systematik och professionalism som inom hälso- och sjukvården.

Utskottets ställningstagande

Av propositionen framgår att landstingen både enligt nuvarande modell och genom den föreslagna lagen har möjlighet att välja om de vill utföra de försäkringsmedicinska utredningarna själva eller upphandla tjänsten av någon extern aktör. Förslaget till ny lag ger därutöver landstingen möjlighet att sluta avtal med ett annat landsting om att utföra de uppgifter som landstinget ansvarar för. Regeringen anser att konstruktionen ökar flexibiliteten, och landstingen kan själva bedöma om dessa uppgifter ryms inom ramen för de personella och materiella resurser som landstinget har. Vidare kommer landstingen att få full täckning för sina kostnader för att göra de försäkringsmedicinska utredningarna. Förslaget innebär att ersättning för tillhandahållandet av försäkringsmedicinska utredningar finansieras i särskild ordning genom att Försäkringskassan betalar ersättning för varje utförd utredning, samtidigt som landstingens statsbidrag för hälso- och sjukvård inte påverkas. Regeringen anger i propositionen att landstingens utökade samarbetsmöjligheter och den särskilda finansieringen av de försäkringsmedicinska utredningarna bör kunna vara tillräckligt för att förhindra negativa konsekvenser och undanträngningseffekter för landstingens övriga verksamhet. Utskottet delar regeringens bedömning.

Utskottet anser i likhet med regeringen att de försäkringsmedicinska utredningarna inte ska utgöra hälso- och sjukvård i den mening som avses i hälso- och sjukvårdslagen. Som regeringen anger i propositionen är hälso- och sjukvårdslagen inte helt anpassad för att reglera försäkringsmedicinska utredningar. Till exempel innehåller hälso- och sjukvårdslagen grundläggande bestämmelser om bl.a. målet med hälso- och sjukvården och vård efter behov, vilka framstår som udda och svåra att tillämpa på en verksamhet som utför försäkringsmedicinska utredningar eftersom sådana utredningar inte har något vårdsyfte. Vidare är det inte samma personkrets som föreslås bli omfattad av landstingets ansvar för försäkringsmedicinska utredningar som omfattas av landstingets ansvar att erbjuda god hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Ansvaret för försäkringsmedicinska utredningar omfattar t.ex. inte alla de personer vars vårdförmåner i Sverige baseras på EU-förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Utskottet anser också i likhet med regeringen att det är lämpligt att knyta personalens kompetens till ett landstings övriga arbete inom hälso- och sjukvårdsområdet. Det är väsentligt att den försäkringsmedicinska utredningen håller hög kvalitet och utgör ett bra beslutsunderlag i Försäkringskassans handläggning av ärenden. För den försäkrade framstår också den försäkringsmedicinska utredningen som tryggare och mer rättssäker om han eller hon blir utredd av hälso- och sjukvårdspersonal inom en hälso- och sjukvårdsverksamhet.

Utskottet noterar att regeringen avser att utvärdera verksamheten och dess effekter en tid efter att lagen varit i kraft.

Utskottet anser även i övrigt att regeringens lagförslag och förslag till följdändringar är ändamålsenligt utformade.

Bland lagförslagen i propositionen finns förslag till upphävande av 110 kap. 22 § SFB och ändring i 110 kap. 30 § SFB. Den sistnämnda paragrafen är också föremål för ändringsförslag i proposition 2017/18:190 Reformerade stöd till personer med funktionsnedsättning, som bereds av utskottet. För att uppnå en lagteknisk samordning mellan förslagen kommer den formella prövningen av förslagen som gäller 110 kap. 22 och 30 §§ SFB samt en viss redaktionell ändring att göras inom ramen för utskottets beredning av den angivna propositionen. Utskottet delar regeringens bedömning att 110 kap. 30 § SFB ska ändras till följd av att bestämmelsen om försäkringsmedicinska utredningar i 110 kap. 22 § SFB upphävs. Utskottet förordar att riksdagen godtar det som utskottet har anfört. Vidare bör i regeringens förslag till lag om försäkringsmedicinska utredningar en ingress med lydelse ”Härigenom föreskrivs följande” föras in.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion 2017/18:4140 yrkandena 1–3.

Reservation

Utvärdering och resurser, punkt 3 (SD)

av Jennie Åfeldt (SD) och Julia Kronlid (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:4140 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Regeringen bör utvärdera lagen efter 24 månader och vid behov revidera den om det uppstår negativa effekter och undanträngningseffekter för hälso- och sjukvården. Utvärderingen bör beakta bl.a. konsekvenser av t.ex. förlängda väntetider för patienter inom hälso- och sjukvården. Vidare bör regeringen motverka eventuella undanträngningseffekter genom att stärka landstingets ekonomiska förutsättningar att utföra försäkringsmedicinska utredningar. Ersättningen som utlovats landstingen är inte tillräcklig. Regeringen bör även utreda om de försäkringsmedicinska utredningarna ska anses som hälso- och sjukvård eftersom det rör samma utredning som de om diagnos, funktionstillstånd, aktivitetsbegränsningar m.m. Bedömningarna bör därför göras med samma medvetenhet, systematik och professionalism som inom hälso- och sjukvården.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:224 Lag om försäkringsmedicinska utredningar:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om försäkringsmedicinska utredningar.
- 2.1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Behandlingen avser godtagande av 110 kap. 22 och 30 §§ och antagande av lagförslaget i övrigt. Behandlingen av det lagtekniska antagandet av 110 kap. 22 och 30 §§ sker i annat sammanhang.

3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).

Följdmotionen

2017/18:4140 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen efter 24 månader ska utvärdera och vid behov revidera lagen utifrån effekter och eventuella undanträngningseffekter på hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör motverka undanträngningseffekter genom att skapa förutsättningar för landstingen att kunna hantera uppdraget med försäkringsmedicinska utredningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att de försäkringsmedicinska utredningarna också räknas som hälso- och sjukvård och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om försäkringsmedicinska utredningar

Tillämpningsområde

1 § Denna lag reglerar ansvar, befogenheter och krav vid undersökningar som Försäkringskassan får begära att den försäkrade ska genomgå när det behövs för bedömningen av frågan om ersättning eller andra förmåner enligt socialförsäkringsbalken (försäkringsmedicinska utredningar).

Med försäkrad avses detsamma som i 4 kap. 3 § socialförsäkringsbalken.

I en försäkringsmedicinsk utredning ska den försäkrades funktions- och aktivitetsförmåga bedömas. En sådan utredning utgör inte hälso- och sjukvård i den mening som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Landstingets ansvar och befogenhet

2 § Landstingen ansvarar för att försäkringsmedicinska utredningar kan tillhandahållas på begäran av Försäkringskassan.

Det som sägs om landsting gäller även en kommun som inte ingår i ett landsting.

3 § Ett landstings ansvar enligt 2 § avser försäkrade som är bosatta inom landstinget. Detsamma gäller i fråga om försäkrade som har skyddad folkbokföring enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och som stadigvarande vistas inom landstinget.

Landstingets ansvar omfattar även den som, utan att vara bosatt inom landstinget, är försäkrad i Sverige enligt vad som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och är förvärvsverksam eller registrerad som arbetssökande inom landstingets område.

4 § Ett landsting får sluta avtal med ett annat landsting eller någon annan om att i egenskap av vårdgivare utföra de uppgifter som landstinget ansvarar för enligt denna lag. Ett sådant avtal ska ange de villkor som gäller för överlämnandet och utförandet av uppgifterna.

5 § Landstinget ska informera Försäkringskassan om vilken eller vilka vårdgivare som ska utföra de försäkringsmedicinska utredningar som landstinget ansvarar för.

Försäkringskassans ansvar

6 § Försäkringskassan ska inför en försäkringsmedicinsk utredning informera den försäkrade om utredningens syfte och förutsättningarna för den samt om vad utredningen närmare innebär för den försäkrade.

Försäkringskassan ska vidare informera den försäkrade om vilka uppgifter som kommer att överlämnas till den vårdgivare som ska utföra utredningen.

Den försäkrade ska ges möjlighet att lämna kompletterande uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen.

7 § Försäkringskassan ska lämna ett underlag till den vårdgivare som ska utföra den försäkringsmedicinska utredningen. Underlaget ska innehålla de uppgifter om den försäkrade som vårdgivaren behöver för att utföra utredningen.

Försäkringskassan ska även informera vårdgivaren om den försäkrade har särskilda behov som måste beaktas i samband med utredningen.

Krav på vårdgivare och hälso- och sjukvårdspersonal

8 § En försäkringsmedicinsk utredning ska utföras av legitimerad läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal hos vårdgivaren.

Vårdgivaren ska utse en legitimerad läkare som ansvarig för utredningen.

9 § Den hälso- och sjukvårdspersonal som utför försäkringsmedicinska utredningar ska ha den kompetens som krävs för att bedöma den försäkrades funktions- och aktivitetsförmåga.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kompetenskrav för den personal som ska utföra försäkringsmedicinska utredningar.

10 § Iakttagelser och bedömningar av den försäkrades funktions- och aktivitetsförmåga ska sammanställas i ett skriftligt utlåtande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som ska gälla för utlåtandet, dess innehåll och utformning.

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om olika slag av försäkringsmedicinska utredningar.

12 § När försäkringsmedicinska utredningar utförs inom en enskild verksamhet ska den vårdgivare som bedriver verksamheten, utöver vad som i övrigt föreskrivs, tillämpa följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- legalitet, objektivitet och proportionalitet 5 §,
- tolkning och översättning 13 §, och
- jäv 16–18 §§.

Övriga bestämmelser

13 § Av patientdatalagen (2008:355) framgår att den lagen gäller vid tillämpningen av denna lag.

Behörigheten enligt 4 kap. 2 § patientdatalagen ska alltid begränsas så att personuppgifter som behandlas hos en annan vårdenhet eller inom en annan vårdprocess hos vårdgivaren inte får göras tillgängliga genom elektronisk åtkomst vid en försäkringsmedicinsk utredning.

En vårdgivare får vid en försäkringsmedicinsk utredning inte ha direktåtkomst enligt 6 kap. 1 § patientdatalagen till personuppgifter om den försäkrade som behandlas av andra vårdgivare.

14 § Av patientskadelagen (1996:799) och patientsäkerhetslagen (2010:659) framgår att dessa lagar gäller vid tillämpningen av denna lag.

15 § Ett landsting har rätt till ersättning från staten för kostnader för försäkringsmedicinska utredningar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om ersättning för kostnader som ett landsting har med anledning av skyldigheter enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Lagen ska tillämpas på försäkringsmedicinska utredningar som Försäkringskassan begär från och med ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken
dels att 110 kap. 22 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 22 § ska utgå,
dels att 110 kap. 14 och 30 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

110 kap.

14 §¹

När det behövs för bedömningen av frågan om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna balk får den handläggande myndigheten

1. göra förfrågan hos den försäkrades arbetsgivare, läkare, anordnare av personlig assistans eller någon annan som kan antas kunna lämna behövliga uppgifter,

2. besöka den försäkrade,

3. begära *ett särskilt läkarutlåtande eller ett utlåtande av viss läkare eller någon annan sakkunnig, samt*

4. begära att den försäkrade genomgår undersökning *av viss läkare* eller någon annan utredning eller deltar i ett avstämningsmöte för bedömning av den försäkrades medicinska tillstånd och arbetsförmåga, behov av hjälp i den dagliga livsföringen samt behovet av och möjligheterna till rehabilitering.

3. begära ett utlåtande av viss läkare eller någon annan sakkunnig, samt

4. begära att den försäkrade genomgår undersökning *enligt lagen (2018:000) om försäkringsmedicinska utredningar* eller någon annan utredning eller deltar i ett avstämningsmöte för bedömning av den försäkrades medicinska tillstånd och arbetsförmåga, behov av hjälp i den dagliga livsföringen samt behovet av och möjligheterna till rehabilitering.

Lydelse enligt prop. 2017/18:190

Föreslagen lydelse

30 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ersättning för kostnader som en försäkrad eller någon annan har med anledning av sådan utredning som avses i 14 och 22 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ersättning för kostnader som en försäkrad eller någon annan har med anledning av sådan utredning som avses i 14 §.

¹ Senaste lydelse 2012:935.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen även meddela föreskrifter om ersättning för kostnader som en försäkrad har för läkarundersökning eller läkarutlåtande i samband med ansökan om omvårdnadsbidrag, sjukersättning, aktivitetsersättning eller merkostnadsersättning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
2. De nya bestämmelserna ska tillämpas på försäkringsmedicinska utredningar som Försäkringskassan begär från och med ikraftträdandet.

3 Förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799)

Härigenom föreskrivs att 5 § patientskadelagen (1996:799) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

I denna lag avses med

hälso- och sjukvård: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125) eller lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),

hälso- och sjukvård: sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar eller lagen (2018:000) om försäkringsmedicinska utredningar, annan liknande medicinsk verksamhet samt verksamhet inom detaljhandeln med läkemedel, allt under förutsättning att det är fråga om verksamhet som utövas av personal som omfattas av 1 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659),

vårdgivare: statlig myndighet, landsting eller kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, landstinget eller kommunen har ansvar för (offentlig verksamhet) samt enskild som bedriver hälso- och sjukvård (privat vårdgivare).

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Den nya bestämmelsen ska tillämpas på försäkringsmedicinska utredningar som Försäkringskassan begär från och med ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2017:43.

4 Förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 §, 4 kap. 2 § och 6 kap. 1 § patientdatalagen (2008:355) ska ha följande lydelse.

1 kap. 3 §¹

I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Nuvarande lydelse

Uttryck	Betydelse
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. samt den upphävda lagen (1944:133) om kastrering.

Föreslagen lydelse

Uttryck	Betydelse
Hälso- och sjukvård	Verksamhet som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, smittskyddslagen (2004:168), lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m., <i>lagen (2018:000) om försäkringsmedicinska utredningar</i> samt den upphävda lagen (1944:133) om kastrering.

¹ Senaste lydelse 2017:60.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

2 §

En vårdgivare ska bestämma villkor för tilldelning av behörighet för åtkomst till sådana uppgifter om patienter som förs helt eller delvis automatiserat. Sådan behörighet ska begränsas till vad som behövs för att den enskilde ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården.

Personuppgifter som behandlas i en utredning enligt lagen (2018:000) om försäkringsmedicinska utredningar för ändamål som anges i 2 kap. 4 § första stycket 1 och 2 får inte göras tillgängliga genom elektronisk åtkomst för den som arbetar vid en annan vårdenhet eller inom en annan vårdprocess hos samma vårdgivare. I den lagen finns särskilda bestämmelser om elektronisk åtkomst vid sådana utredningar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tilldelning av behörighet för åtkomst till uppgifter som förs helt eller delvis automatiserat.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tilldelning av behörighet enligt första stycket för åtkomst till uppgifter som förs helt eller delvis automatiserat.

6 kap.

1 §

En vårdgivare får, under de förutsättningar som anges i 2 §, ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas av andra vårdgivare för ändamål som anges i 2 kap. 4 § första stycket 1 och 2.

En vårdgivare får inte ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas av en annan vårdgivare i en utredning enligt lagen (2018:000) om försäkringsmedicinska utredningar. I den lagen finns särskilda bestämmelser om direktåtkomst vid sådana utredningar.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. De nya bestämmelserna ska tillämpas på försäkringsmedicinska utredningar som Försäkringskassan begär från och med ikraftträdandet.

5 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § patientsäkerhetslagen (2010:659) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Med hälso- och sjukvård avses i denna lag verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar samt verksamhet inom detaljhandel med läkemedel enligt lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

Med hälso- och sjukvård avses i denna lag verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125), lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar, *lagen (2018:000) om försäkringsmedicinska utredningar* samt verksamhet inom detaljhandel med läkemedel enligt lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. Den nya bestämmelsen ska tillämpas på försäkringsmedicinska utredningar som Försäkringskassan begär från och med ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2017:62.